

Hørsholm Cykelby

- succeser, udfordringer og vores bedste råd

Af Johanne Leth Nielsen, projektleder, og Charlotte Skov, teamleder, Team Vej og Park, Hørsholm Kommune.

I Hørsholm Kommune har vi arbejdet med projektet Hørsholm Cykelby siden 2009. De fem år har budt på udfordringer, succeser, nye idéer og ikke mindst mange nye cyklister. Vi har lært meget og har en masse erfaringer, som andre måske også kan lære af.

Fordobling af cykelturene

Danmarks Tekniske Universitets undersøgelser om danskernes transportvaner viser, at antallet af ture med cykel og antal kørte kilometer med cykel i Hørsholm er fordoblet fra 2001 til 2009, og de foreløbige tal fra 2012 tyder på, at den gode udvikling fortsætter. Cyklistforbundet forklarer stigningen med de mange tiltag, der er gjort de seneste år for cyklisterne; for sikkerheden for små og store, for cykeloplevelserne og for komforten på cykelstier.

Nye planer og projekter på vej

Hørsholm Kommunes første cykelhandlingsplan udkom i 2009 samtidig med, at kommunen fik sin første trafiksikkerhedsplan. I dag er 2. udgave på vej. Her tænkes trafiksikkerhed og cyklisme sammen i én plan – en cykelfremmende trafiksikkerhedsplan. Cykelhandlingsplan 2009 fokuserede på trafiksikkerhed, cykelrutenet, fremkommelighed, adfærd og tværgående samarbejde mellem kommune, skole og politi. I 2013 er rigtig mange af tiltagene gennemført, vi har kun få ulykker, og det tværgående samarbejde er godt. Så i den nye plan er fokus på fortsat at forbedre sikkerheden og fremkommeligheden og at få borgerne til at erstatte bilen med cyklen.

Hørsholm Kommune har i 2013 fået tilsagn om tilskud til en række nye og spændende projekter, og derfor vil vi i de kommende år udbygge Hørsholm Cykelby endnu mere. Vi skal for eksempel udvikle en prototype på en offentlig/privat cykelplejestation langs kommunens cykelhovedfærdselsåre, etablere ny aflåst cykelparkering på Kokkedal Station, omdisponere stationspladsen ved Rungsted Station og skabe bedre cykelforhold på kommunens landeveje. Herudover skal vi finde ud af, om kampagner kan få borgerne til at vælge cyklen.

Store udfordringer

I 2009 cyklede langt færre i Hørsholm Kommune end på landsplan og i nabokommunerne, og det har ikke været let at vende denne situation. Den gennemsnitlige borger i kommunen har mindst én bil og arbejder langt fra hjemmet. Desuden har borgerne høje forventninger til cykelforholdene; forventninger som ofte kan være svære at indfri. Vi er begunstiget af politisk velvilje og et fornuftigt økonomisk råderum, men alligevel kan projekter have vanskeligt ved at komme fra start, blive realiseret eller blive brugt af borgerne. De største udfordringer har ligget i at forene brugernes ønsker med den finansielle

virkelighed og prioritere projekter, der opfylder flest mulige ønsker. Også fysisk placering af anlæg har til tider været vanskeligt i en lille kommune som Hørsholm, hvor der er rigtig mange interesser i arealerne - i både by og land.

Vores fem bedste råd

1. Husk det brede perspektiv

Vores engagement og vilje er i høj grad til stede. Men når man - som os - brænder for cyklisme, kan man godt gå hen og blive "cykelblind" og tro, at alle deler samme opfattelse. Dette er i vores situation blevet yderligere forstærket af den politiske velvilje og interesse. Vi er alle blevet grebet af stemningen, men erfaringen har lært os, at det er en god idé at huske det brede perspektiv fra begyndelsen. Husk at høre alle interessenter, lyt til lokale ønsker, gør en stor indsats for dialogen og vær særligt opmærksom på lokalisering af fysiske anlæg.

2. Afvej klogt mellem drift og udvikling

Vi anbefaler også, at perspektivet udbredes, således at man i den økonomiske prioritering kigger på hele Cykelbyen og alle potentielle indsatser, og prioriterer klogt mellem sjove/anderledes udviklingstiltag og drift/vedligeholdelse. Sagt med andre ord: Brug ikke for mange penge på flødeskum til en dårlig kage. Brug ikke en hel bunke penge på et snævert - men sjovt - tiltag for en lille målgruppe, hvis ikke den overordnede standard er i orden.

3. Så frø og vand dem godt

Vi har også lært, at vi i fremtiden skal være mere opmærksomme på at så og vande frø og herefter lade dem spire nedefra. Eksempelvis vil vi i fremtiden (forud for cykelpuljeansøgninger) i højere grad høre borgerne frem for alene at lade vores faglighed danne grundlag for ønskerne. Succesraten bliver højere, hvis vi som forvaltning ikke kun selv igangsætter projekter, men også er med til at hjælpe nedefra kommende projekter videre og i gang.

4. Proces før produkt

Vi har lært, at processen er lige så vigtig som produktet. Processen fra idé til virkelighed omfatter en lang række samarbejdsflader - både internt i kommunen og eksternt med borgere, institutioner og organisationer. Det har åbnet vores øjne for de forskellige interessenters behov og ønsker, og det har lært dem at se tingene fra vores vinkel som kommunale medarbejdere. Det har også været med til at styrke vores gode samarbejde med skolerne og politiet, og alt dette er lige så værdifuldt for os alle som en ny cykelsti eller en cykelpumpe på stationen efter vores opfattelse.

5. Fortæl den gode historie

Alle de gode tiltag får kun succes, hvis de bliver brugt af borgerne. Vores femte råd er derfor: Husk at fortælle den gode historie og gør jævnligt opmærksom på de gode tiltag. Daglig anvendelse af tilbuddet, borger til borger omtale og positive historier i medierne er - ud over den gode effekt for brugerne naturligvis - alt sammen med til at skabe merværdi og politisk velvilje.

Tiltagene sælger nemlig ikke altid sig selv. Vi anbefaler, at man lægger en strategi helt fra begyndelsen, som omfatter information til omverdenen - lige fra, der er opnået finansiering til projektet, til det senere står færdigt og klar til brug og til sidst om de gode historier fra anvendelsen. PR er tidskrævende, så det er et vigtigt element at have med fra begyndelsen.

Faktabokse

Eksempler på udførte tiltag

- cykeløvebane for små børn
- cykelbarometer og miljøvenlige cykelpumper
- overdækket cykelparkering
- cykelsignalanlæg
- el-ladcykler i daginstitutioner
- trafikikkerhedstiltag ved skoler
- nye stikrydsninger

Praktiske forhold

- Alle cykelprojekter i kommunen er forankrede i Center for Teknik, Vej og Park hos leder af afdelingen og en projektleder, som anvender ca. halvdelen af sin arbejdstid på cykelprojekter og kommunikation i den forbindelse.
- Hørsholm Kommune har et godt samarbejde med den lokale afdeling af Dansk Cyklistforbund, med de kommunale skolers færdselskontaktlærere og med politiet.
- Vi har modtaget tilskud fra Vejdirektoratets Cykelpulje i 2009 og 2011 og har i 2013 modtaget tilsagn om tilskud til tre projekter fra Region Hovedstadens Fremkommelighedspulje.
- Læs meget mere om Hørsholm Cykelby på www.horsholm.dk/cykelby
- Vi elsker at høre fra borgere, brugere af cykeltiltagene eller andre, som gerne vil give deres mening til kende. Vores kontaktoplysninger kan også findes på ovenstående hjemmeside.